

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (tredje avdelningen)

den 18 april 2013*

”Social trygghet — Förordning (EEG) nr 1408/71 — Artikel 1 r — Begreppet ’försäkringsperioder’ — Artikel 46 — Beräkning av ålderspension — Försäkringsperioder som ska beaktas — Gränsarbetare — Period av arbetsförmåga — Kumulering av liknande ersättningar som betalas ut av två medlemsstater — Denna period beaktas inte som försäkringsperiod — Bosättningsvillkor — Nationella kumulationsförbud”

I mål C-548/11,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Arbeidshof te Antwerpen (Belgien) genom beslut av den 27 oktober 2011, som inkom till domstolen den 31 oktober 2011, i målet

Edgard Mulders

mot

Rijksdienst voor Pensioenen,

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Ilešić samt domarna E. Jarašiūnas, A. Ó Caoimh (referent), C. Toader och C.G. Fernlund,

generaladvokat: P. Cruz Villalón,

justitiesekreterare: A. Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Belgiens regering, genom M. Jacobs och L. Van den Broeck, båda i egenskap av ombud,

— Europeiska kommissionen, genom V. Kreuschitz och M. van Beek, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: nederländska

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 1 r och 46 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 118/97 av den 2 december 1996 (EGT L 28, 1997, s. 1) (nedan kallad förordning nr 1408/71).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Edgar Mulders och Rijksdienst voor Pensioenen (den belgiska pensionsmyndigheten, nedan kallad RVP). Tvisten rör den omständigheten att RVP vid beräkningen av Mulders pensionsrättigheter i Belgien inte beaktat en period då han var arbetsoförmögen och erhöll en sjukförsäkringsförmån i en annan medlemsstat, närmare bestämt Nederländerna.

Tillämpliga bestämmelser

Unionslagstiftning

- 3 Artikel 1 i förordning nr 1408/71 har följande lydelse:

”I denna förordning används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

...

- r) *Försäkringsperioder*: avgiftsperioder, anställningsperioder eller perioder av verksamhet som egenföretagare, definierade eller erkända som försäkringsperioder i den lagstiftning enligt vilken de har fullgjorts eller anses vara fullgjorda och alla andra perioder som behandlas som sådana när de enligt denna lagstiftning betraktas som likvärdiga med försäkringsperioder.

...”

- 4 I artikel 13.2 i förordning nr 1408/71, under avdelning II med rubriken ”Bestämmande av tillämplig lagstiftning”, föreskrivs ett antal regler med syfte att avgöra vilken lagstiftning som är tillämplig avseende social trygghet. Det anges att dessa regler gäller om något annat inte följer av artiklarna 14-17 i nämnda förordning, som innehåller ett antal olika särskilda regler.

- 5 Artikel 13.2 a i förordning nr 1408/71 har följande lydelse:

”Den som är anställd för arbete inom en medlemsstats territorium skall omfattas av denna medlemsstats lagstiftning, även om han är bosatt inom en annan medlemsstats territorium eller om det företag eller den person som han är anställd hos har sitt säte eller är bosatt inom en annan medlemsstats territorium.”

- 6 Artikel 13.2 f har införts i förordningen genom rådets förordning (EEG) nr 2195/91 av den 25 juni 1991 (EGT L 206, s. 2; svensk specialutgåva, område 5, volym 5, s. 46), med verkan från och med den 29 juli 1991, och har följande lydelse:

”Den för vilken lagstiftningen i en medlemsstat upphör att gälla utan att lagstiftningen i en annan medlemsstat blir tillämplig på honom enligt någon av reglerna i föregående punkter eller enligt något undantag eller någon särskild bestämmelse i artikel 14–17 skall omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat inom vars territorium han är bosatt uteslutande enligt bestämmelserna i den lagstiftningen.”

7 I tredje skälet i förordning nr 2195/91 anges följande:

”Till följd av domstolens dom i målet 302/84 (Ten Holder) den 12 juni 1986 har det visat sig nödvändigt att införa en ny punkt f i artikel 13.2 i förordning ... nr 1408/71 för att bestämma vilken lagstiftning som skall tillämpas på personer för vilka en medlemsstats lagstiftning upphör att gälla utan att en annan medlemsstats lagstiftning blir tillämplig på dem enligt någon av reglerna i de föregående punkterna i samma artikel 13.2 eller enligt något av de undantag som anges i artikel 14-17 i förordning ... nr 1408/71 ...”

8 Artikel 46, med rubriken ”Beviljande av förmåner” ingår i kapitel 3 i förordning nr 1408/71, med rubriken ”Ålderdom och dödsfall (pensioner)”, i avdelning III i samma förordning, med rubriken ”Särskilda bestämmelser för olika slag av förmåner”, och har följande lydelse:

”1. Om de villkor som krävs enligt en medlemsstats lagstiftning för rätt till förmåner har uppfyllts utan tillämpning av artikel 45 eller artikel 40.3, skall följande regler gälla:

- a) den behöriga institutionen skall beräkna det förmånsbelopp som skall utbetalas
 - i) å ena sidan, endast enligt bestämmelserna i den lagstiftning som den tillämpar,
 - ii) å andra sidan, enligt punkt 2.
- b) Den behöriga institutionen kan dock underlåta att företa beräkningen i enlighet med a ii om resultatet av denna beräkning, bortsett från skillnader som uppstår vid avrundningen av siffror, är lika med eller lägre än resultatet av beräkningen enligt a i, om inte denna institution tillämpar en lagstiftning som innehåller regler om förhindrande av sammanträffande av förmåner som avses i artiklarna 46b och 46c eller om nämnda institutioner tillämpar en lagstiftning som innehåller regler om förhindrande av sammanträffande av förmåner i fall som avses i artikel 46c, under förutsättning att nämnda lagstiftning föreskriver att förmåner av annat slag skall beaktas endast på grundval av förhållandet mellan de försäkrings- eller bosättningsperioder som har fullgjorts enbart enligt denna lagstiftning och de försäkrings- eller bosättningsperioder som krävs enligt denna lagstiftning för att få rätt till hel förmån.

...

2. Om villkoren i en medlemsstats lagstiftning för rätt till förmåner uppfylls endast efter tillämpning av artikel 45 och/eller artikel 40.3 skall följande regler tillämpas:

- a) Den behöriga institutionen skall beräkna det teoretiska beloppet för den förmån som personen skulle kunna göra anspråk på om alla försäkrings- och/eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt lagstiftningen i de medlemsstater som den anställd eller egenföretagaren har omfattats av hade fullgjorts i den medlemsstaten och enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar den dag då förmånen beviljas. Om förmånens belopp enligt den lagstiftningen inte är beroende av de fullgjorda periodernas längd, skall detta belopp anses utgöra det teoretiska belopp som avses i detta stycke.
- b) Den behöriga institutionen skall sedan fastställa förmånens faktiska belopp på grundval av det teoretiska belopp som avses i föregående stycke enligt proportionen mellan längden av de försäkrings- eller bosättningsperioder som har fullgjorts innan försäkringsfallet inträffar enligt den lagstiftning som denna institution tillämpar och den totala längden av de försäkrings- och bosättningsperioder som har fullgjorts enligt alla de berörda medlemsstaternas lagstiftningar innan försäkringsfallet inträffade.

3. Personen skall ha rätt till det högsta beloppet som har beräknats enligt punkt 1 och 2, från den behöriga institutionen i varje medlemsstat utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna om minskning, innehållande eller indragning, som gäller enligt den lagstiftning enligt vilken förmånen skall utbetalas.

I förekommande fall skall den jämförelse som skall göras stå i relation till de belopp som har fastställts efter tillämpningen av nämnda bestämmelser.

...

- 9 I artikel 86 i förordning nr 1408/71, som ingår i avdelning VI i samma förordning, vilken har rubriken "Diverse bestämmelser", anges följande:

"1. En ansökan, förklaring eller ett överklagande som enligt en medlemsstats lagstiftning skulle ha kommit till en myndighet, institution eller domstol i denna stat inom en viss tid skall anses ha kommit i rätt tid om den inom samma tidsperiod kommer till en motsvarande myndighet, institution eller domstol i en annan medlemsstat. I ett sådant fall skall myndigheten, institutionen eller domstolen som tar emot ansökan, förklaringen eller överklagandet utan dröjsmål vidarebefordra handlingen till den behöriga myndigheten, institutionen eller domstolen i den förra medlemsstaten, antingen direkt eller genom de rätta myndigheterna i de berörda medlemsstaterna. ..."

Nederländsk lagstiftning

- 10 I artikel 6.1 i lag om allmän ålderspension (Algemene Ouderdomswet, nedan kallad AOW) anges följande:

"1. Försäkringen omfattar personer som ännu inte fyllt 65 år och ...

a. som är bosatta eller

b. inte bosatta, men är skattskyldiga för inkomst för arbete utfört inom ramen för ett anställningsförhållande i Nederländerna eller på kontinentalplattan."

- 11 I de kungliga kungörelserna nr 557 av den 19 oktober 1976 och nr 164 av den 3 maj 1999 föreskrivs att det inte är tillåtet att som grund för pension enligt AOW kumulera förmåner som erhålls med stöd av lagen om försäkring mot arbetsoförmåga (Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, nedan kallad WAO), och förmåner som erhålls i enlighet med utländsk lagstiftning. Personer som omfattas av en sådan kumulering anses inte vara försäkrade enligt AOW.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

- 12 Edgar Mulders är en belgisk medborgare som är bosatt i Belgien. Han började arbeta i denna medlemsstat den 25 januari 1957.
- 13 Den 2 oktober 1962 drabbades han av en arbetsolycka. Hans bestående arbetsoförmåga sattes till 10 procent. Sedan den 1 januari 1969 erhåller han från den belgiska fonden för arbetsolycksfall ersättning på grund av denna bestående arbetsoförmåga.
- 14 Den 14 november 1966 började Edgar Mulders att som gränsarbetare arbeta i Maastricht (Nederländerna).

- 15 Den 10 februari 1982 beslutades i Nederländerna att Edgar Mulders skulle anses vara arbetsoförmögen. Han erhöll därför som sjukförsäkringsförmån den ersättning som föreskrivs i WAO. Ersättningen beräknades utifrån en arbetsoförmåga på mellan 80 och 100 procent (nedan kallad WAO-ersättningen). Avgifter drogs av från denna ersättning, däribland avgifter för ålderspensionsförsäkringen enligt AOW till det nederländska socialförsäkringssystemet.
- 16 Edgar Mulders erhöll WAO-ersättningen fram till den 25 oktober 1997.
- 17 Under år 1996 ansökte Edgar Mulders om pension både i Nederländerna, från Sociale Verzekeringsbank van Amstelveen (socialförsäkringskassan i Amstelveen, nedan kallad SV), och i Belgien, från RVP.
- 18 RVP beviljade genom beslut av den 20 november 1997 ålderspension till Edgar Mulders. När denna pension beräknades togs dock ingen hänsyn till perioden från den 10 februari 1982 - vilket är den dag då det i Nederländerna beslutades att Mulders skulle anses vara arbetsoförmögen - till den 25 oktober 1997. RVP grundade sitt beslut på det utdrag som inkommit från SV, i vilket det angavs under vilka perioder Mulders varit försäkrad i Nederländerna.
- 19 Den 13 januari 1998 förklarade SV, inom ramen för sin prövning av Mulders ansökan om pension i Nederländerna, att den anser att Mulders inte har varit försäkrad enligt AOW under denna period, eftersom han samtidigt med WAO-ersättningen erhållit ersättning från arbetsolycksfallsförsäkringen i Belgien. Denna kumulering är inte tillåten enligt den nederländska lagstiftningen och gör att den försäkring som föreskrivs i AOW inte längre gäller.
- 20 Genom ansökan av den 12 februari 1998 överklagade Edgar Mulders RVP:s beslut till Arbeidsrechtbank te Tongeren (arbetsdomstolen i Tongeren).
- 21 Genom dom av den 9 juni 1999 ogillade denna domstol överklagandet. Domstolen återförvisade emellertid Edgar Mulders yrkande, att perioden från den 10 februari 1982 till den 25 oktober 1997 skulle förklaras vara en försäkringsperiod som ska beaktas för ålderspension, till behörig nederländsk domstol med stöd av artikel 86 i förordning nr 1408/71.
- 22 Den 8 juli 1999 överklagade Edgar Mulders Arbeidsrechtbank te Tongerens dom av den 9 juni 1999 till Arbeidshof te Antwerpen (arbetsdomstolen i Antwerpen). Mulders gjorde gällande att den omständigheten att ingen hänsyn tagits till perioden av arbetsoförmåga efter det att han slutgiltigt upphört att arbeta i Nederländerna innebar ett intrång i hans unionsrättsliga rätt till fri rörlighet, på grund av att han förlorade förmåner som garanterades honom i en medlemsstats lagstiftning.
- 23 SV fann den 24 november 1999, med hänvisning till handlingar från Arbeidsrechtbank te Tongeren, att Edgar Mulders under den aktuella perioden inte var försäkrad enligt AOW. Enligt denna myndighet skulle Edgar Mulders situation, eftersom han slutgiltigt upphört att arbeta i Nederländerna den 10 februari 1982, från detta datum uteslutande bedömas enligt den nederländska lagstiftningen, vad rör ålderspension, eftersom reglerna i förordning nr 1408/71 om vilken lagstiftning som ska tillämpas inte längre gällde för honom. SV gjorde vidare gällande att Edgar Mulders, vad rör perioden från den 10 februari 1982 till den 25 oktober 1997, varken uppfyllde kraven i artikel 6.1 b AOW – i vilken det föreskrivs att personer som inte är bosatta i Nederländerna, för att omfattas av försäkringen enligt denna lag, måste ha haft en inkomstskattepliktig anställning i denna medlemsstat – eller den nederländska lagstiftningen, vilken förbjuder kumulering av WAO-ersättningen med ersättningar som erhålls i enlighet med utländsk lagstiftning.
- 24 Det framgår av Europeiska kommissionens anmärkningar, i vilka det hänvisas till RVP:s uppgifter från förfarandet vid den hänskjutande domstolen, att Edgar Mulders inte har överklagat detta beslut av SV.

- 25 Mot denna bakgrund beslutade Arbeidshof te Antwerpen att vilandeförklara målet och ställa följande fråga till domstolen:

”Utgör det ett åsidosättande av artikel 46 i förordning ... 1408/71 ... om ett organ som är ansvarigt för utbetalning av pensioner vid beräkningen av pensionen för en migrerande arbetstagare inte betraktar en period av arbetsoförmåga, under vilken en arbetsolycksfallsersättning betalas ut och [AOW-avgifter] betalas, som en ’försäkringsperiod’ i den mening som avses i artikel 1 r i nämnda förordning?”

Prövning av tolkningsfrågan

Upptagande till sakprövning

- 26 Den belgiska regeringen anser att begäran om förhandsavgörande ska avvisas, eftersom beslutet om hänskjutande inte innehåller tillräckliga upplysningar vare sig om de faktiska omständigheterna eller om den belgiska och den nederländska lagstiftning som utgör grunden för RVP:s beslut och inte heller innehåller någon förklaring varför den hänskjutande domstolen anser det nödvändigt att begära förhandsavgörande.
- 27 Domstolen erinrar om att enligt fast rättspraxis presumeras nationella domstolars frågor om tolkningen av unionsrätten, vilka ställs mot bakgrund av den beskrivning av omständigheterna i målet och tillämplig lagstiftning som den nationella domstolen har lämnat på eget ansvar, och vilka det inte ankommer på EU-domstolen att pröva riktigheten av, vara relevanta. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas av EU-domstolen då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller saken i målet vid den nationella domstolen eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte har tillgång till sådana uppgifter om de faktiska eller rättsliga omständigheterna som är nödvändiga för att kunna ge ett användbart svar på de frågor som ställts till den (dom av den 22 juni 2010 i de förenade målen C-188/10 och C-189/10, Melki och Abdeli, REU 2010, s. I-5667, punkt 27 och där angiven rättspraxis).
- 28 Det framgår även av fast rättspraxis att det krävs att den nationella domstolen klargör den faktiska och rättsliga bakgrunden till de frågor som ställs, eller att den åtminstone förklarar de faktiska omständigheter som ligger till grund för dessa frågor, eftersom det är nödvändigt att komma fram till en tolkning av unionsrätten som är användbar för den nationella domstolen. Begäran om förhandsavgörande måste dessutom ange de närmare skälen till varför den hänskjutande domstolen anser det vara oklart hur unionsrätten ska tolkas och till att den anser det nödvändigt att ställa tolkningsfrågor till EU-domstolen (dom av den 8 september 2009 i mål C-42/07, Liga Portuguesa do Futebol Profissional och Bwin International, REG 2009, s. I-7633, punkt 40).
- 29 Den hänskjutande domstolens fråga rör dock tolkningen av bestämmelser i förordning nr 1408/71 i en verklig tvist i vilken, såsom bland annat framgår av punkt 22 ovan, Edgar Mulders har gjort gällande att den omständigheten att ingen hänsyn tagits till perioden då han erhöll WAO-ersättning vid beräkningen av hans ålderspension i Belgien innebär ett intrång i hans unionsrättsliga rätt till fri rörlighet. Det framgår av beslutet om hänskjutande, i vilket de faktiska och rättsliga omständigheterna av vikt för målet beskrivs, att den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida beslutet att inte beakta denna period är förenligt med nämnda förordning.
- 30 Begäran om förhandsavgörande kan därför upptas till sakprövning.

Prövning i sak

- 31 Den hänskjutande domstolen har ställt sin fråga för att få klarhet i huruvida artiklarna 1 r och 46 i förordning nr 1408/71 ska tolkas så, att de utgör hinder mot att, vid beräkning av ålderspension i en medlemsstat, en period av arbetsoförmåga under vilken en sjukförsäkringsförmån utbetalats, och avgifter betalats in från denna ersättning till ålderspensionsförsäkringen, i en annan medlemsstat till en migrerande arbetstagare, i denna andra medlemsstat inte anses som en "försäkringsperiod", i den mening som avses i dessa bestämmelser, på den grunden att den berörde inte är bosatt i sistnämnda stat och/eller erhållit en liknande ersättning enligt lagstiftningen i den förstnämnda medlemsstaten, vilken inte fick kumuleras med denna sjukförsäkringsförmån.
- 32 Tvärtemot vad de nederländska myndigheterna har hävdad i målet vid den hänskjutande domstolen, innebär den omständigheten att Edgar Mulders slutgiltigt upphörde att arbeta i Nederländerna den 10 februari 1982 på intet sätt att hans rätt till ålderspension från och med detta datum uteslutande ska beräknas utifrån den nederländska lagstiftningen, på den grunden att reglerna i artikel 13.2 i förordning nr 1408/71 för att avgöra vilken lagstiftning som är tillämplig inte längre gäller för honom.
- 33 Det är visserligen sant att artikel 13.2 f i förordning nr 1408/71, vilken bland annat reglerar vilken lagstiftning som gäller för personer som slutgiltigt upphört att arbeta (dom av den 14 oktober 2010 i mål C-345/09, van Delft m.fl., REU 2010, s. I-9879, punkt 46 och där angiven rättspraxis), ännu inte hade trätt i kraft den 10 februari 1982, när Edgar Mulders slutgiltigt upphörde med allt arbete, eftersom denna bestämmelse infördes i nämnda förordning först den 29 juli 1991, när förordning nr 2195/91 antogs.
- 34 Det framgår emellertid av tredje skälet i förordning nr 2195/91 att domstolen redan dessförinnan hade fastställt att även om artikel 13.2 a i förordning nr 1408/71 inte uttryckligen nämner arbetstagare som inte arbetar vid den tidpunkt då de ansöker om en sjukförsäkringsförmån, syftar denna bestämmelse i förekommande fall på lagstiftningen i den stat där arbetstagaren sist arbetat, vilket innebär att en arbetstagare som slutar att arbeta i en medlemsstat och inte senare fortsätter att arbeta i en annan medlemsstat även fortsättningsvis omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat där han sist arbetade (se, för ett liknande resonemang, dom av den 12 januari 1983 i mål 150/82, Coppola, REG 1983, s. 43, punkt 11, och domen i det ovannämnda målet Ten Holder, punkterna 13-15).
- 35 Detta innebär att en person som Edgar Mulders, som, i målet vid den nationella domstolen, slutgiltigt hade upphört att arbeta före den 29 juli 1991 och som inte arbetat mer därefter, omfattas av tillämpningsområdet för artikel 13.2 a i förordning nr 1408/71, enligt vilken den nederländska lagstiftningen är tillämplig lagstiftning, eftersom Edgar Mulders sista anställning var i Nederländerna.
- 36 I förevarande fall framgår det av beslutet om hänskjutande att det i denna lagstiftning föreskrivs att en period av arbetsoförmåga som har gett rätt till utbetalning av en sjukförsäkringsförmån endast kan beaktas som en försäkringsperiod vid beräkningen av ålderspension om den berörde är bosatt i landet, om denne, såsom är fallet i målet vid den hänskjutande domstolen, helt upphört med avlönad verksamhet som är inkomstskattepliktig i Nederländerna, och om denne inte kumulerar denna ersättning med en liknande ersättning som beviljats med stöd av utländsk lagstiftning, varvid ersättning enligt AOW inte kan utbetalas om något av dessa villkor inte är uppfyllt.
- 37 Enligt artikel 1 r i förordning nr 1408/71 definieras villkoren för vad som ska anses utgöra försäkringsperioder enbart enligt den medlemsstats lagstiftning i vilken de aktuella perioderna har fullgjorts (se, bland annat, dom av den 17 september 1997 i mål C-322/95, Iurlaro, REG 1997, s. I-4881, punkt 28, och av den 3 mars 2011 i mål C-440/09, Tomaszewska, REU 2011, s. I-1033, punkt 26).

- 38 Av fast rättspraxis framgår emellertid att när medlemsstaterna fastställer dessa villkor är de skyldiga att iaktta unionsrätten och, i synnerhet, det syfte som eftersträvas med förordning nr 1408/71 och de principer som ligger till grund för denna förordning (domen i det ovannämnda målet *Tomaszewska*, punkt 27) samt artiklarna 45-48 FEUF om fri rörlighet för arbetstagare (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet *Iurlaro*, punkt 28, och av den 3 oktober 2002 i mål C-347/00, *Barreira Pérez*, REG 2002, s. I-8191, punkt 23).
- 39 Syftet med bestämmelserna i förordning nr 1408/71, vilka reglerar vilken lagstiftning som är tillämplig, däribland artikel 13 i förordningen, är enligt fast rättspraxis inte enbart att undvika att olika nationella lagstiftningar tillämpas samtidigt, med de komplikationer som kan följa därav, utan också att förhindra att de personer som omfattas av tillämpningsområdet för förordning nr 1408/71 berövas skydd på området för social trygghet i avsaknad av lagstiftning som är tillämplig på dem (dom av den 11 juni 1998 i mål C-275/96, *Kuusijärvi*, REG 1998, s. I-3419, punkt 28, av den 7 juli 2005 i mål C-227/03, *van Pommeren-Bourgon diën*, REG 1998, s. I-6101, punkt 34, och av den 21 februari 2013 i mål C-619/11, *Dumont de Chassart*, punkt 38).
- 40 Dessa bestämmelser i förordning nr 1408/71 utgör således ett fullständigt system av lagvalsregler som får den verkan att den nationella lagstiftaren undandras behörigheten att fastställa tillämpningsområdet och tillämpningsvillkoren för den nationella lagstiftningen, både i fråga om den personkrets på vilken den är tillämplig och i fråga om dess territoriella tillämpningsområde (domen i det ovannämnda målet *Delft m.fl.*, punkt 51).
- 41 Av detta följer att de villkor som medlemsstaterna uppställer för att försäkringsperioder ska kunna beaktas inte i något fall får leda till att personer, vilka enligt förordning nr 1408/71 omfattas av en nationell lagstiftning, inte omfattas av nämnda lagstiftnings tillämpningsområde (se, för ett liknande resonemang, dom av den 17 januari 2012 i mål C-347/10, *Salemink*, punkt 40 och där angiven rättspraxis).
- 42 Domstolen delar Europeiska kommissionens uppfattning att den lagstiftning som är i fråga i målet vid den hänskjutande domstolen har sådana verkningar, eftersom det av denna lagstiftning följer att den försäkring som föreskrivs i AOW endast gäller för personer som uppfyller kravet på bosättning, vilket innebär att en period av arbetsoförmåga inte kan beaktas vid beräkningen av ålderspensionen för en person som inte är bosatt i landet.
- 43 Vid den tidpunkt då den berörde personen upphörde att arbeta föreskrevs i artikel 13.2 a i förordning nr 1408/71 principen att en sådan person ska fortsätta att omfattas av lagstiftningen i den medlemsstat där denne sist var anställd, även om denne var bosatt i en annan medlemsstat.
- 44 Det skulle därför innebära ett åsidosättande av denna bestämmelse om det i lagstiftningen i den medlemsstat i vilken den berörde sist arbetade uppställs ett krav på bosättning för att en person som avses i artikel 13.2 a i förordningen ska få tillgång till det ålderspensionsförsäkringssystem som föreskrivs i denna lagstiftning. Vad beträffar sådana personer får denna bestämmelse till följd att kravet på bosättning ersätts av ett krav som bygger på att den anställda utför sitt arbete inom medlemsstaten i fråga (se domen i det ovannämnda målet *Salemink*, punkt 41).
- 45 Domstolen vill vidare erinra om att även om unionens primärrätt inte kan garantera att en försäkrad persons flytt från en medlemsstat till en annan behandlas konsekvensneutralt vad avser social trygghet, exempelvis vad avser sjukförmåner och ålderspension, eftersom en sådan flytt, mot bakgrund av de skillnader som förekommer mellan medlemsstaternas system och lagstiftning på området, kan vara mer eller mindre fördelaktig eller ofördelaktig för den berörda personen när det gäller socialförsäkringsskyddet, framgår det av fast rättspraxis att om en nationell lagsstiftning är mindre förmånlig är denna lagstiftning endast förenlig med unionsrätten om den inte missgynnar den berörde arbetstagaren i förhållande till arbetstagare som endast arbetat i den medlemsstat där denna lagstiftning är tillämplig och endast om denna lagstiftning inte leder till att den berörde arbetstagaren

betalar in sociala avgifter utan att intjäna några som helst rättigheter (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 mars 2002 i de förenade målen, C-393/99 och C-394/99, Hervein m.fl., REG 2002, s. I-2829, punkt 51, av den 9 mars 2006 i mål C-493/04, Piatkowski, REG 2006, s. I-2369, punkt 34, domen i det ovannämnda målet van Delft m.fl., punkterna 100 och 101, och dom av den 30 juni 2011 i mål C-388/09, da Silva Martins, REU 2011, s. I-5737, punkterna 72 och 73).

- 46 Såsom domstolen upprepade gånger har fastställt kan syftet med artiklarna 45 FEUF och 48 FEUF inte uppnås om de migrerande arbetstagarna på grund av att de utövar sin rätt till fri rörlighet förlorar de sociala trygghetsförmåner som lagstiftningen i en enda medlemsstat garanterar dem, i synnerhet när dessa förmåner utgör en motprestation för avgifter som de har erlagt (se, bland annat, dom av den 21 oktober 1975 i mål 24/75, Petroni, REG 1975, s. 1149, punkt 13, och domen i det ovannämnda målet da Silva Martins, punkt 74 och där angiven rättspraxis).
- 47 Dessa krav är dock inte uppfyllda om, såsom är fallet i målet vid den nationella domstolen, det i en medlemsstats lagstiftning föreskrivs att en viss period inte kan räknas som försäkringsperiod vid beräkningen av en migrerande arbetstagares ålderspension, trots att arbetstagaren under denna period har betalat in avgifter till ålderspensionsförsäkringen, när denna period hade beaktats om den berörde hade varit bosatt i den medlemsstaten.
- 48 Det saknar härvid betydelse att det i en nationell regel mot kumulering föreskrivs att den sjukförsäkringsförmån från vilken dessa avgifter har tagits ut inte kan kumuleras med en liknande ersättning som, i målet vid den nationella domstolen, betalats ut till den berörde under nämnda period i enlighet med lagstiftningen i en annan medlemsstat. Förutom att denna nationella regel mot kumulering inte har tillämpats av behöriga nationella myndigheter när de ersättningar som berörs av denna regel betalats ut, utan endast har återopats i efterhand vad avser beräkningen av en annan ersättning, i förevarande fall en ålderspension, gäller att avgifter har uttagits enligt ålderspensionsförsäkringen på den sjukförsäkringsförmån som utbetalats från de behöriga myndigheterna till den berörde, men att denne inte anses ha intjänat några rättigheter genom dessa avgifter, om denna regel kunde tillämpas på honom.
- 49 Med hänsyn till samtliga ovan anförda omständigheter ska frågan besvaras enligt följande. Artiklarna 1 r och 46 i förordning nr 1408/71, jämförda med artikel 13.2 a i samma förordning och artiklarna 45 FEUF och 48 FEUF, ska tolkas så, att de utgör hinder mot att, vid beräkning av ålderspension i en medlemsstat, en period av arbetsoförmåga under vilken en sjukförsäkringsförmån utbetalats, och avgifter betalats in från denna ersättning till ålderspensionsförsäkringen, i en annan medlemsstat till en migrerande arbetstagare, i denna andra medlemsstat inte anses som en ”försäkringsperiod”, i den mening som avses i dessa bestämmelser, på den grunden att den berörde inte är bosatt i sistnämnda stat och/eller erhållit en liknande ersättning enligt lagstiftningen i den förstnämnda medlemsstaten, vilken inte fick kumuleras med denna sjukförsäkringsförmån.

Rättegångskostnader

- 50 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

Artiklarna 1 r och 46 i rådets förordning (EEG) nr 1408/71 av den 14 juni 1971 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen, i dess ändrade och uppdaterade lydelse enligt rådets förordning (EG) nr 118/97 av den 2 december 1996, jämförda med artikel 13.2 a i samma förordning och

artiklarna 45 FEUF och 48 FEUF, ska tolkas så, att de utgör hinder mot att, vid beräkning av ålderspension i en medlemsstat, en period av arbetsoförmåga under vilken en sjukförsäkringsförmån utbetalats, och avgifter betalats in från denna ersättning till ålderspensionsförsäkringen, i en annan medlemsstat till en migrerande arbetstagare, i denna andra medlemsstat inte anses som en "försäkringsperiod", i den mening som avses i dessa bestämmelser, på den grunden att den berörde inte är bosatt i sistnämnda stat och/eller erhållit en liknande ersättning enligt lagstiftningen i den förstnämnda medlemsstaten, vilken inte fick kumuleras med denna sjukförsäkringsförmån.

Underskrifter